

Rozečteno
**TIPY
REDAKCE**

Tereza Matějčková
Bůh je mrtev. Nic není dovoleno
Echo Media, Praha 2023
336 stran

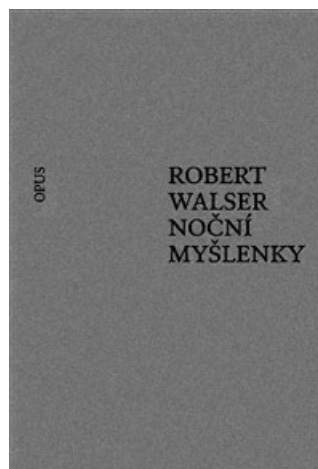
Články a rozhovory, které v týdeníku *Echo* publikovala a vedla Tereza Matějčková, celý tento týdeník osvěžovaly a byly vždy čtenářsky nejžádanější. Kromě nově započatého podcastu teď před Vánoce vyšla i kniha, jež shrnuje texty, které autorka v *Echu* publikovala v letech 2022 a 2023. Je škoda, že u nás není běžnou praxí, aby myslitelům a spisovatelům takto vycházely sebrané eseje, po nichž musí jinak čtenář složitě pátrat na webu nebo po časopisech. Tím, že vycházejí periodicky, vždy reagují na něco konkrétního, ale zároveň se v tom, co během roku zkonsumujeme, ztrácí. Když se ale ocitnou pospolu, vytvářejí něco komplexního — dovolí nám zapustit se do myšlení konkrétního autora či autorky a nahlížet chvíli svět jejich očima. (vmax)

Lea Ypi
Svobodná. Jak jsem dospívala na konci dějin
přeložila Ester Žantovská
Host, Brno 2023
312 stran

Trvalo dva roky, než se v češtině objevila kniha, která se v sezoně 2021 dostala do výběru snad všech prestižních světových médií jakožto jeden z titulů roku. Vzpomínání Ley Ypi na dětství a dospívání v Albánii před převratem a po něm není žádná autofikce, ale memoár klasického střihu. Ačkoli byla Albánie státem pro sebe

sama, odmítajícím západní imperialismus i degenerovaný sovětský komunismus, její realie jsou povědomé: dlouhé fronty, dvojí život v soukromí a na veřejnosti, plechovka coca-coly jako největší fetiš. Ypi je dnes profesorkou politologie v Londýně, zde ukazuje, jak hluboko politika pronikala do každodennosti jejího života v Albánii, ještě dříve, než ji vůbec jako politiku rozpoznala. (jn)

Robert Walser
Noční myšlenky
přeložil Radovan Charvát
Opus, Martínkovice 2023
128 stran

Z letošního přejedení českou prózou léčím se *Nočními myšlenkami* Roberta Walsera. Svědčí mi ty krátké, lyricky potouchlé procházky, ze kterých si bezprostředně po návratu pořizoval krátké záznamy. Je to už třetí kniha podobných črt a miniatur, které opět vybral a skvěle přeložil Radovan Charvát. Walser v nich vystupuje jako přesný a sarkastický pozorovatel, který proces svého psaní rád a vtipně glosuje. Udržuje tak čtenáře v pozornosti a probouzí v něm podobnou zjitřenost vůči věcem a dějům okolo. Přitažlivý je groteskně filozofující a kousavý odstup, který si autor při

tom od všeho i sebe sama pěstuje. Zemřel při jedné ze zmíněných procházek, na Boží hod vánoční roku 1956 — vyšel si do kopců nad švýcarské městečko Herisau a dostal mrtvici. (on)

Jana Kománková
Radio 1. Život v éteru
Protišedi, Praha 2023
352 stran

Devadesátky — doba, kdy se uvolnily hranice možného. Nejinak tomu bylo i v mediálním světě. Na stáncích se začaly objevovat nové společenské týdeníky a vedle veřejnoprávního rozhlasu vznikla první soukromá stanice. Existuje dodnes. Jak zrod Radia 1 vypadal, popisuje nová kniha Jany Kománkové. Do historie dnes už kultovního rádia se noří s autentickou zkušeností, takže tento kompletně rudý (graficky neobyčejně zdařilý) svazek není žádná zaprášená historická publikace. Kománková hned v úvodu sama popisuje, jak ji kniha s postupujícími vzpomínkami různých aktérů bobtnala pod rukama. Výsledkem je svobodná jízda po zákoutích podobně svobodné „instituce“, uvolněný text, který se čte s lehkostí, jako by u toho člověk snad sám byl. Ani to mu ale neubírá ze seriózního náhledu do vysílací praxe rozhlasové stanice i do světa médií jako takových. (kf) ●